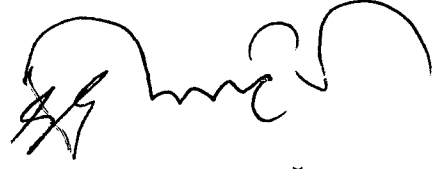

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı **Sayın Berat ALBAYRAK** tarafından Anayasa'nın 98 inci ve TBMM İçtüzüğü'nün 96'ncı ve 99'uncu maddeleri gereğince yazılı olarak cevaplandırılmasını saygılarımla arz ederim.

Prof. Dr. Mahmut TOĞRUL

Gaziantep Milletvekili

Türkiye'de 1970'li yıllardan itibaren başlayan sanayileşmeye paralel olarak, sanayileşmenin çevre ve insan sağlığına olan olumsuz etkileri önemli boyutlara ulaşmıştır. Her ülkenin mutlaka ki sanayileşmeye ihtiyacı vardır, ama işin kolayına kaçarak daha çok para ve kar hırsıyla bu tesislerin verimli tarım arazilerine, ulaşım yollarına, yerleşim alanlarına yakın yapılması bu yörelerde önemli sağlık ve çevre sorunlarına yol açmaktadır. Ülkemizde sayıları gittikçe artan ve kuruluş yerleri itibariyle insan ve çevre sağlığını tehdit eden çimento fabrikalarının zararlarını görebilmek için kâhin olmaya gerek yoktur.

Türkiye'nin en verimli ve sulanabilen ovalarından birisi olan Pazarcık-Narlı Ovasına, dünyanın en büyükleri arasında sayabileceğimiz, 6 Km. ara ile devasa iki çimento fabrikası kurulmuştur. Narlı Ovası, baştan aşağı her şeyi ile tarımsal bir alan olarak planlanmış ve bu somut gerçekliğine göre, alt yapı ve üst yapı yatırımlarının geliştirildiği son derece verimli bir ovadır. Fakat iki çimento fabrikasının kurulmasından bu yana, başta Anayasa olmak üzere, yürürlükteki pek çok yasa ve yönetmelik ile; Türkiye'nin taraf olduğu uluslararası çevre sözleşmeleri çiğnenmiştir. Her iki çimento fabrikası, Türkiye'nin en tehlikeli deprem fayı olan, Doğu Anadolu Deprem Fay hattının yan kollarının tam üzerine kurulmuşlardır. Birinci dereceden deprem kuşağında yer alan bu tehlikeli fay hattında, geçmiş tarihlerde 8-9 şiddetinde çok sayıda depremin gerçekleştiği bilinmektedir. Narlı ovasına kurulmuş olan fabrikalardan ÇİMKO'nun yıllık toz yayılımının 1.114.044 kg olduğu belirtilmektedir. Bunun ise 114 adet 10 tonluk damperli kamyon dolusu tozun ova toprağına karışmasına yol açacağı söylenmektedir. Tüm bunlar sonucunda fabrikanın faaliyet ömrü boyunca ise, 45.762 kamyon dolusu çimento tozunun ova toprağına, ya da fabrikanın etki sahasına dökülmesi demektir.

Bu bağlamda;

- 1- Pazarcık-Narlı ovasına kurulan çimento fabrikalarının Türkiye'nin en verimli tarım arazisinin üzerine kurulmasının nedeni nedir?
- 2- Söz konusu bölgedeki tarımsal verimlilik nasıl etkilenmiştir? Bölgede hangi tarımsal ürünler yetiştirilmektedir? Tarımsal ürünlerin yıllara göre verimlilik oranı ne şekilde değişmiştir?
- 3- Bölgeye kurulmuş olan fabrikaların bölgedeki bitkilerin gelişimine nasıl bir etkisi olmuştur?
- 4- Bölgedeki toprağın verimlilik kalitesi ne şekilde değişmiştir? Düzenli aralıklara toprak analiz testi yapılmakta mıdır? Yapılmakta ise oranlar nedir? Yapılmamakta ise neden yapılmamaktadır?
- 5- Narlı ovasına kurulmuş olan fabrikaların, bölgenin hava kalitesine nasıl bir etkisi olmuştur? Hava kirliliğine dair düzenli ölçümler yapılmakta mıdır? Yapılmakta ise hava kirliliği oranı nedir?
- 6- Her iki çimento fabrikasına günlük kaç araç giriş-çıkış yapmaktadır? Araçların egzoz dumanının hava kirliliğine oranı nedir?
- 7- Pazarcık- Narlı ovasında yaşayan insanların sağlığı, çimento fabrikalarından nasıl etkilenmiştir? Fabrikaların kurulmasıyla birlikte bölgede hangi hastalıklar artmaya başlamıştır? Bölgede daha çok hangi hastalıkları görülmektedir?
- 8- Her iki çimento fabrikasında çalışan kişilerde hangi mesleki hastalıklar görülmektedir? Meslek hastalığına yakalanan işçi sayısı kaçtır? Hangi aralıklarla işçiler sağlık taramasından geçirilmektedir?
- 9- Her iki çimento fabrikasında şu ana kadar kaç tane iş kazası gerçekleşmiştir? İş kazaları sonucunda kaç kişi yaralanmış ve hayatını kaybetmiştir?
- 10- Çimento fabrikalarının hammaddesini çıkarmak için kullanılan patlatma yöntemleri deprem fay hatlarını tetiklemektedir. Çimento fabrikalarının deprem fay hattının üzerine kurulmasının nedeni nedir? Yapılan patlamalar sonucunda yarın bir gün olası bir deprem durumunda yaşanacak olumsuzluklarda vicdani sorumluluğunuz olacağını düşünüyor musunuz?
- 11- Sizce gerçeklere meydan okunarak ve insan zekâsıyla alay edilerek, Narlı ovası bir tarım ovası olmaktan çıkarılıp, fiili olarak kirli bir sanayi ovasına dönüştürülmemiş midir?